

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za štiri leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne odira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 avč.); v Trstu pa po 8 stotink (4 avč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, oamrtnice in javne zahvale domaći oglašit. se računajo po pogodbi.

Val dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upraviteljsvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upraviteljsvo, in sprejemanje inšerovat v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

I. datatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcijs lista „Edinost“

Natisnila tiskarna konsorcijs lista „Edinost“, v Trst

Italijanska zavijanja na Dunaju in resnica v Primorju.

II.

Ne moremo tajiti: zagrešili smo nesposobnost! Ni bilo lepo, da smo kar notri sredi razgovora ostavili tako imenitnega gospoda, kakoršen je brez dvoma naš dr. Matej Bartoli iz Rovinja! Da vsaj nekoliko popravimo svoj greh in poravnamo zagrešeno nesposobnost, povemo naj danes, da je dr. Matej Bartoli v svojih svobodnih urah odvetnik; žal le, da ima ta izmučeni mož le malo svobodnih ur! Kajti sicer je državni poslanec, deželni poslanec, branitelj istrske oligarhije pred vsemi možnimi ekselencami, sekijskimi načelniki, svetniki itd. itd. Občudovanja vredni in res preokupiran je ta mož in čisto se moramo kar diviti njegovemu — pogumu, s katerim v parlamentu na Dunaju brani svojo klientinjo in — delikventinjo: istrsko oligarhijo! In sree se nam topi v globokem sočutju, ko ga gledamo, kako se poti in trudi za dokaz, da istrski politični zamoreci so najlepše bele kože...! Pojte ga iskraj, ki bi bil tako vztrajen v dokazovanju, da črno je belo, kakor je naš predivni dr. Matej Bartoli! Pojte ga iskraj branitelja, ki bi vam s tako spretnostjo in — pogumom prestavljal svojo klientinjo, obtoženko, med tožnike, one pa, ki so trpeli krivice, na — zatožno klop.

Da, Bartoli je občudovanja vreden mož; »pogum«, ki ga odlikuje, je zares nenavaden, fenomenalen. Tolik je ta pogum, da menijo nekateri, da sega prav do tja, kjer se začneja tisto poznano — drzno čelo!

Ali glavnega dejstva, ki v prvi vrsti ovija lovor-venec okoli glave našega dra. Mateja Bartolija, in s katerim je ta mož dosegel, da mu glava blesti v glorioli, nismo še označili tu. Dejstvo sicer ni novo, marveč je znano že precej časa. On je tisti slavni mož, ki je izdal ono glasovito parolo, po kateri je uravnana vsa taktika gospodovalne italijanske stranke ne le v Istri, ampak v vsem Primorju — dr. Matej Bartoli je prav za prav glavni reprezentant vsega sedanjega zistema signorie v Primorju!!

Dr. Matej Bartoli je bil namreč tisti, ki je o neki javni priliki, na shodu političnega društva italijanskega v Malem Lošnju (če

se ne motimo) izdal tisto proslulo parolo: osar tutto! Veste, kaj se pravi to po slovenski?! To se pravi: Porabljam vsa sredstva! Vsa — ste-li žuli?! Kdor pa je pripravljen porabljam vsa sredstva, ta seveda ne izključuje tudi — nedovoljenih! In italijanska stranka v Istri se je v polni meri, na vsaj črti in ob vsaki priliki ravnala po paroli osar tutto, o čemer pa jej je še prihajalo v prilog dejstvo, da je od onih, ki imajo moč in oblast, nikdo ni resno oviral! To nam tudi pojasnjuje marsikako zmago signorie iz zadnjih let, katero bi si sicer težko mogli tolmačiti.

Dr. Matej Bartoli je bil torej pokazal Italijanom na pot, katera jedina jih še more dovajati do vsepohov, do zmag. Zato je dr. Matej Bartoli slavna, znamenita oseba v italijanskem taboru! A ker se dogodki v tem taboru dotikajo tudi naše kože, mora tudi nas zanimati dr. Matej Bartoli...

Tako, sedaj smo — menimo — nekoliko popravili nesposobnost, ki smo jo za grešili nasproti dru. Mateju Bartoliju s tem, da smo ga bili nedavno temu kar ostavili sredi razgovora, ki smo ga imeli z njim. Res, to ni lepo, ni uljudno, ako sem koga povabil na razgovore, a ga hkratu, ne rekši ni bele ni črne, ostavil v sobi in se ne več povrnil. V petek dne 23. maja je imel dr. Matej Bartoli dolg govor v parlamentu na Dunaju. Ta govor nas je bil po pogumnosti v trditvah zanimal v toliki meri, da smo mu dne 24. maja posvetili članek »Italijanska zavijanja na Dunaju in resnica v Primorju«. Pod naslov članka pa smo postavili številko I., kar je značilo, da pride potem tudi št. II. in morda tudi III.

Ali zagrešili smo že označeno neuljudnost: gospoda dra. Mateja Bartolija smo ostavili notri sredi razgovora.

Svojega greha ne tajimo. Kakor »olajševalno okolnost« pa moremo vendar navesti dve dejstvi. Prvič, da so drug za drugim prihajali dogodki, ki so našo pozornost obrnili na-se in od dra. Mateja Bartolija, in drugič, da se kesamo greha ter hočemo popolniti zamujeno ter sedaj nadaljevati neuljudno prekinjeni razgovor z Matejem drom. Bartolijem.

je vodil Artur glavno besedo in pripovedoval Eli čudeže o dirkah v Alagu pri Bu-dimpešti. Artur je pripovedoval s tako navdušenostjo o teh konjih, polnih temperamenta, o srčnih in veščih jezdecih iz redov aristokracije in gentrija,* da je Ela prosila Artura, naj jej naznani prvo jesensko dirko, ker bi jo rada obiskala. Ona ljubi sicer nad vse kolesarski sport, ali priznala je, da je tudi sport dirkanja na konjih jako plemenit in dostojen za kavalirja.

Med tem, ko je trajal ta razgovor, se je Melita na balkonu bavila sama s svojimi mislimi. Nekoliko časa je bila naslonjena na balustrado, kmalu pa se je naveličala in segnala po stolici, na katero je sela. Misli je neprestano na Alfreda. Bolelo jo je, ker jo je tako nagloma zapustil. On jej sicer ni nikdar obetal ničesar, ali nasproti njej se je vedel tako, da je ona in vsakdo drugi mogel opaziti, da mu ugaša in da je ona, le ona izvoljenka njegovega srca. A sedaj jemlje drugo, a njej ni povedal niti besedice o vsej tej stvari. Radi tega se je jezila nanj. Slutila je sicer, da je Alfred delal po želji svoje tete; sprevidela je, da bi bilo njemu, siromasemu baronu, le na škodo, če bi se uprl volji svoje zaščitnice, ali vendar je moral imeti obzira tudi s njo, pa jej vsaj povedati,

* Gentry-odlični (aristokratski) krogi. Op. prel.

Politični pregled.

V Trstu, 11. junija 1902.

Državni zbor. (Zbornica poslancev).

— Mej došli spisi včerajšnje seje bilo je devetnajst nujnih predlogov vsenemške stranke, med temi tudi nujni predlog posl. Bergerja in tovarišev za umaknenje vladne predloge, tičeče se obnovitve pogodbe med državno upravo in podunavsko parobrodno družbo ter predložanje nove primernejše pogodbe, kakor tudi nujni predlog posl. Haucka in tovarišev glede zavarovanja za starost in invaliditeto trgovinskih in obrtnih uslužbencev in glede uravnave delavnega časa ter za uvedenje nedeljakega počitka za trgovinske in sploh privatne uslužbence.

Na dnevni red je došel najprej nujni predlog posl. dr. Eisenkolba in tov. glede uvedanja sposobnostnega dokazila za trgovino. Posl. dr. Eisenkolb je, utemeljujč svoj nujni predlog, izvajal, da hoče njegova stranka imeti gotovost, da gospodska zbornica vsprejme zakonski načrt o trgovini na termine neizpremenjeno, tako, kakor ga je vsprejela zbornica poslancev, predno (vsenemška stranka) dovoli razpravo o predmetih, ki so na dnevnem redu. Vladni zastopnik — je nadaljeval govornik — je izjavil, da se zakon glede odpisovanja zemljiškega davka tudi tedaj ne predloži v najvišjo sankeijo, ako ga vsprejmete obe zbornici, iz česar sledi, da je zbornica poslancev le dozdeven parlament. Ko sta o tem predlogu govorila še posl. Hofer in zopet dr. Eisenkolb, je zbornica odklonila nujnost s 94 proti 31 glasovom.

Predsednik je naznanil na to, da prideta istočasno v razpravo nujni predlog poslancev Breiterja in oni posl. Daszynskega, baveča se s katastrofo v boryslavskem rudniku, kjer je bilo 17 delavcev ubitih in več težko ranjenih.

Posl. Breiter je trdil, da je katastrofo zakrivila brezobzirnost lastnika dotičnega rudnika; rudarji da so že mnogo časa pred katastrofo opozarjali pristojne faktorje na pretečo nevarnost. Vlada je tudi naložila nekemu komisarju, naj preišče to stvar, a isti ni izvršil svoje naloge.

Posl. Daszynski je tudi slikal razmere v boryslavskem rudniku nafte. Govornik je zahteval, naj vlada prisili Ländlerbanko,

napraviti jo deležnikom svoje usode — ali nič! Ko je bilo že vse gotovo, tedaj se je prišel pokazat kakor zaročeneec, kakor človek, izgubljen zanjo. Peklo jo je, da mu vsega tega ni mogla povedati v obraz. Njen ženski ponos jej ni dovolil tega, ali vendar mu je očitala, da je neiskren in neuljuden, ker ni njej, svojej prijateljici, ničesar prej omenil. Alfred se je sicer izgovarjal, da je vse došlo iznenada in nepričakovano, ali to je ni moglo pomiriti. Ona ga je obsojala.

Tako razmišljajoča, je začutila veliko bol v svojej duši. Začelo jo je nekaj tiščati v prsih in v grlu, a v glavi je občutila trganje. Že so se jej oči zalile s solzami in bilo jej je, kakor da mora zaplakati. »Ne, to ne sme biti!« je rekla poluglasno, a energično. »Jaz ga ne ljubim, jaz ne tugujem za njim!« Vstala je hitro in začela se sprehajati s sigurnimi koraki od enega konca balkona do drugega. Poskušala je dati svojim mislim drugo smer, da bi se otresla te otožnosti in melanholije, katera jo je tako razburila.

In posrečilo se jej je. Njene misli so udarile po stranski poti. Mirno, srečno družinsko življenje, a tako si je predstavljala življenje z Alfredom, ni jej nič kaj ugajalo. V takem življenju bi ona zamrla za širje kroge, za svet, a ona hoče ravno živeti v svetu in za svet. Ali zato se hoče svobode, ljubezen

posestnice dotičnih rudnikov, na izvrševanje zakonitih predpisov ter je napadal buržoazijo in klerikalizem, pozivljaje zbornico, naj se vendar enkrat odloči za ustvaritev zakona glede rudniških nadzornikov.

Poljedelski minister baron Giovanelli je popisoval dogodivšo se katastrofo in je menil, da je ista navstala bržkone vsled vnetja, ker ventilatorji, kateri so se popravljali, niso funkcionirali. Minister je izjavil, da se je uvela strega preiskava in da bodo eventualni krivci najstrožje kaznovani, vsled česar je izvolitev posebnega odseka, ki bi imel preiskovati vzroke te katastrofe, nepotrebna. Pač pa ne bi imel nič proti temu, da se izvoli poseben odsek, ki bi imel preiskovati razmere v galiških rudnikih. Nujnost obeh predlogov bila je na to odklonjena.

Do tu je šlo v včerajšnji seji poslanske zbornice vse lepo gladko in ni nikdo niti slutil bližajoče nevihte, katero je uprizoril »enfant terrible« naše zbornice, češki radikalni poslanec Klofač, ki je zahteval od zbornice predsednika, naj izposluje, da ministrski predsednik takoj odgovori na njegovo interpelacijo glede protipoljskega govora, katerega je nemški cesar Viljelm II. govoril na slavnosti v Marienburgu. Nadaljujč svoj govor je rekel posl. Klofač doslovno: Cesar Viljelm se je odkrito postavil na čelo vsenemški propagandi, govore na način, kakoršnjega se poslužujejo navadno politikastri, ki uganjajo politične agitacije po beznicah. (Protesti od strani Vsenemcev.) Ako bi priprist državljani govorili o poljski prepotenci ali sarmatični aroganci, reklo bi se mu, da dokazuje oliko, ki je še v prvih kaleh. Ali kaj naj se reče, ako je tisti, ki govori na tak način, vladar?!

Predsednik je tu govorniku segel v besedo, opozarjaje ga, naj ne tira v razpravo glavarja zavezne države.

Posl. Klofač nadaljuje: Nemški cesar se je razkrinkal ne-le kakor fanatičen pangerman najslabše vrste, ampak tudi kakor oseba brez najelementarnejšega takta...

Predsednik je zopet posegel govorniku v besedo, kar je provzročilo burne proteste od strani govornika in njegovih somišljenikov.

pa je robstvo. Ona bo svobodna, živila bo po svojej volji in puščala svobodno pot svojim željam; zanimala se bo živo za svet in njegovo življenje, a skrbela bo, da se tudi svet zanima zanjo. Biti gospodinja svoje volje in svojih del, to je bil cilj njenih želj, katerih uresničenje je upala najti v svojem bodočem zakonu. Ali za to treba najti potrpežljivega moža, ki bo dopuščal, da mu žena živi izven njegove oblasti, na svojo roko. Najde že tudi takega! Ako ne bo takšen z začetka, ga že napravi mehkejšega in sebi pokornega. A če bi se jej vendar ne posrečilo, — pa bi se ločila od njega, za krajši ali pa daljši čas, pa bilo tudi za vedno... Kaj za to? Kdo mara več v sedanjem času za predsodke v zakonu?! Osebnost svoboda je idol, kateremu edino se ona klanja! In te misli so jo tako razveselile, da se je pod glasom pevaje vrnila v salon, odprla glasovir in po nekih močnih akordih je zapela s svojim briljantnim koloraturnim glasom finale — arijo iz prvega dejanja »Traviata«, katero poje Violetta:

«Sempre libera deggio
Folleggiare di gioia in gioia,
Vo' che scorra il viver mio
Pei sentieri del piacer.
Nasce il giorno, o il giorno muoia,
Sempre lieta ne ritrovi
A diletti sempre nuovi
Dee volare il mio pensiero!»

(Pride še.)

PODLISTEK

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radi.

II.

Razburjen od takih misli je prebdel Alfred v breznu dober del noči... Čul je še, kako je s stolpiča borkovskega dvora bilo dve uri po polnoci, a zatem se je zazibal v sen in kmalu trdno zaspal.

V Deli-dvoru niso bili dolgo skupaj po baroničnem odhodu. Grofica je šla po svojem običaju zgodaj spat. Ker Melita ni imela najmanjše volje za razgovarjanja, je šla nekoliko kasneje za materjo v gorje sobe. Šla je skozi veliko dvorano na prostrani balkon dvora, kjer se je naslonila na mramornato balustrado in se nemo zagledala v okolico, ki se je raztezala pred njo. Z nad okolnih planin je blestel polni mesec, razsvitljajoč ves kraj z magično svetlobo. Bila je sijajna mesečina kakor dan, da se je zdoli na zemlji videlo silhueto Artura in Ele, ki sta se namestila na nizkih stolicah pod balkonom. Kadeča fine, dehteče cigarete (Ela je tudi strastno kadila), sta se razgovarjala poluglasno, da ne bi motila groficihne sna. Sedaj

Posl. Klofač: Govoré na tak način o Poljakih, bil je govornik (cesar Viljelm) tudi brezobziren nasproti visokemu avstrijskemu dostojanstveniku, ki je bil navzoč na slavnosti.

Posl. Choc: In isti je pustil, da se je govorilo...

Posl. Fresl: Da, ker je avstrijska vlada vazal Viljelm II.!

Posl. Klofač: Vled tega se je dozdevalo cesarju, da je pooblaščen ščuvati tudi Nemce, ki žive izven mej nemškega cesarstva, na boj proti Slovanstvu. To prestopa vsako mero in nas oprošča od vsakakršnega obzira. (Odobrovanje od strani čeških radikalcev.) Avstrijska vlada je primorana v interesu nenemških narodov in radi svojega ugleda energično protestirati proti postopanju nemškega cesarja.

Govornik je še nadalje napadal nemškega cesarja, vsled česar ga je predsednik večkrat pozval na red in mu slednjič odtegnil besedo. Na to je navstal neopisen hrup. Češki radikaleci so protestirali proti predsednikovemu postopanju. Vsenemci pa so napadali Klofača.

Fresl je upil: Mi Slovani ne moremo trpeti takega pobalinstva. Doli z Viljelmom II.!

Neki poslanec je vpil: Ta (Viljelm) bo imel slab konec! (Ropot in protesti.)

Posl. Fresl (nasproti Vsenemcem): Vsi ste sužnji Viljelm II.!

Neki drugi Čeh pa je vpil: Ko je govoril oni govor, bil je gotovo pijan!

Posl. Fresl (Vsenemcem): Sramujte se, da branite tak individuum!

Posl. Schönerer: Zakaj se toliko bojite nemškega cesarja? Ako se ga le imenuje, padate na tla od strahu.

Posl. Zazvorka: O vas Vsenemcih je znano, da ste blaženi, ako Vam nemški cesar na glavo.

Ropot je na to navstal grozovit. Ko je predsednik slišal gromovito vpitje: »Doli s Hohenzollerni!« (Nemška vladarska rodovina), pobegnil je iz zbornice kakor obsejen.

O položaju. Na mladočeški klub so obrnane vse oči, kajti od njega sklepov so odvisni bodoči dogodki v parlamentu. Parlamentarna komisija tega kluba se je sešla večeraj predpoludne na usodno posvetovanje, da-li naj klub odstopi od sklepa za obstruiranje zakona o davku na vozne listke, ali naj ostane pri določeni taktiki. Tudi danes došli dunajski listi hočejo vedeti, da se je razpoloženje v klubu obrnilo na bolje, ker se izlasti tudi načelnik dr. Pacák trudi v tem zmislu. In res ima današnji »Piccolo« brzojavko, ki beleži vest, da je češki klub odstopil od sklepa za obstrukcijo rečene predloge in da je nevarnost odstranjena. Gotovega pa se še ne ve ničesar, ker tudi to poročilo ne govori pozitivno, ampak sporoča le govorico.

Dalje poročajo, da je ministerski predsednik Körber uplival na Čehé tudi z zagotovilom, da hoče na jesen, pred sestankom državnega zbora, zopet poskusiti doseči sporazumjenje med Čehi in Nemci. Po prizadevanjih Körberja, da bi potolažil Čehé, je morda navstala tudi govorica, da minister za pravosodje, Spene-Booden, skoro odstopi. To je namreč minister, proti kateremu imajo ne le Čehi, ampak tudi Jugoslovani največ rekriminacij, kajti v nobenem resortu se v dobi Körberjevi germanizatorične, levičarsko-liberalne tendence ne kažejo tako očitno, kakor ravno v pravosodnem.

Ali stvar se komplieira tudi od druge strani, od vsenemške, ki hočejo obstruirati pogodbo s podunovsko parobrodno družbo. V ta namen so že vložili 19 nujnih predlogov, kakor morejo čitatelji razvideti iz današnjega poročila o večerajšnji seji zbornice poslancev.

Nevolja, ki jo kažejo nemška glasila go-spoda Körberja radi nakane Vsenemcev, je torej umevna. Ti listi hočejo strašiti Vsenemce s tem, da jim govoré, da se svojim postopanjem gredo le radikalnim Čehom na roko!

»Nemška zvestoba«. Prejeli smo: Dobro je bilo, da je »Edinost« v večerajšnji številki pokazala v pravi svetlobi tisto razvpito »nemško zvestobo«, o kateri se je cesar Viljelm »Vsenemški« — brzkone mu zgodovina ohrani ta častni naslov, ako si izmed onih, ki so mu jih v večerajšnji seji dunajskega parlamenta nadejali češki poslanci, ne izbere še primernejšega — širokoustil na znani slavnosti v Marienburgu!

Ali krvava ironija je, da je ravno on, veliki vsenemški cesar, sam v istem svojem govoru postavil isto »nemško zvestobo« na laž. Omenim naj najprej vesti v nekaterih nemških listih iz »Reicha«, ki pravijo, da je bil oni Viljelmov govor še mnogo ostreji, nego poročajo očišljena poročila, katera da so besedilo govora ublažila. Med drugim da je cesar Viljelm rabil izraze »poljska brezobraznost«, »sarmatična impertinenca« (Poljaki žive namreč na velikej Sarmatični planoti.) itd. Iz Berolina dohajajoče vesti poročajo tudi, da poljako prebiv. na Poznaanskem namerja prirediti demonstracijo proti postopanju cesarja Viljelm, ko pride isti v kratkem tjakaj na vojaške vaje. Demonstracija bo baje obstajala v tem, da se po vaseh in mestih, kamor pride cesar, nihče ne prikaže na ulico. Res, najdostojnejša demonstracija to nasproti vladarju, ki odkrito kaže svoje sovražstvo do jednega dela svojih državljanov!

Ali da pridem k stvari, o kateri sem hotel pisati. K zgodovinskim dejstvom, navedenim že v večerajšnji »Edinosti«, ki pričajo, da je največja drznost, govoriti v proslavljanju »zvestobe«, kakor specifično nemške lastnosti, dodati mi je en kaj drastičen dokaz, ki mi je prišel na misel, čitajočemu v »Edinosti« večerajšnji tozadevni članek. — Cesar Viljelm ni namreč s svojim govorom v Marienburgu kršil le »kraljeve obljube« svojih prednikov, temveč je dokazal tudi, da se tudi na besede, ki jih je govoril on sam, rad — ne spominja.

Pred nekaj leti — ne spominjam se več natanjko, kedaj — je ves politični svet z veliko napetostjo opazoval boj, ki se je bil v nemškem državnem zboru med dvema velikima, skoraj popolnoma jednako močnima strankama, boj za tako imenovani septenat. Cesar Viljelm je namreč — smemo reči tako, ker se rad hvali, da prvi minister si je on sam — zahteval nove velike kredite za oboroževanje, a polovica državnega zbora je tej zahtevi odločno nasprotovala. Tu se je nemška vlada v skrajni stiski obrnila za pomoč do istih Poljakov, katere bi danes raje videla na dnu morja, nego v nemški državi. In glej, Poljaki so se o tej priliki res pokazali velikodušne — o, da bi bili Slovani o gotovih prilikah nekoliko manje velikodušni! — ter so Viljelmu in vladi pomagali iz zadrege s tem, da so glasovali za Viljelmove zahteve in tako odložili istim v prilogo.

Kakova žrtev je bila to od strani poljskih poslancev, priča dejstvo, da se radi tega glasovanja prišli ob vso popularnost med narodom in seje vsa poljska javnost ogorčeno obračala proti njim.

Viljelm je bil takrat silno vzradoščen na tej poljski lojalnosti in je obljubil, da Poljakom ne pozabi tega čina lojalnosti. A sedaj? Sedaj je isti Viljelm pokazal, da ni pozabil na Poljake! Ali ostali niso mu v spominu kakor lojalni državljani, ampak očita jim »poljsko brezobraznost«, »sarmatično impertinenco« itd. — Kolika sprememba v nekoliko letih! To je »nemška zvestoba«! Hoch, hoch, hoch!

Knez Ferdinand Bolgarski v Rusiji. Knez Ferdinand je došel večeraj v Petrograd z velikim spremetvom. Vsprejem je bil sijajen. Na kolodvoru so ga pričakovali veliki knezi, ruski minister za vnanje stvari in drugi visoki dostojanstveniki. Veliki knez Vladimir in knez Bolgarski sta se objela in poljubila. Takoj na to je bil knez vsprejet od carja.

»Journal de St. Petersburg« — ki je visokooficijozno glasilo — pozdravlja kneza: O prejšnjih obiskih kneza Ferdinanda na carskem dvoru je bil isti predmetom pristranskega vsprejema. Njegova trajna prizadevanja, da ohrani in še tesneje spoji vezi, ki Bolgarsko združujejo z ruskim narodom, se v Rusiji visoko cenijo. K takemu utrjenju vezi je pripomogla vsa zgodovinska minolost, kakor tudi ukupnost plemena in vere. Zopet je knez Ferdinand v položaju, da konstatuje nadaljnje trajanje čutstev, ki jih njegova oseba vzbuja v Rusiji, kakor tudi čutstev, ki jih ruski narod goji do bolgarskega, za čegar blaginjo in razvoj goji najbolj vroče želje.

Tržaške vesti.

Novi škof tržaški, mons. dr. Fran Nagl, bo posvečen prihodno nedeljo v Rimu. Posvečenje mu podeli kardinal Alojz Mašella. Kakor odposlanca škofijskega konzistorija pojdeti v Rim kapitularni vikar monsignor dr. Petronio in kanonik monsignor Buttignoni.

Izlasti ozirom na tega poslednjega go-spoda ne moremo reči drugega, nego da je velečastiti konzistorij s to izvolitvijo ostal — zvest sam sebi in svojemu čutstvom. Sicer pa je za onega, ki se mora čuvati, tem bolje, čim jasnejši so — nameni!!

Čuvajte svoje narodnost! Čas se bliža, ko bodo stariši upisovali svoje otroke v razne šole. Ogromna večina naših otročičev pojde (kakor vsako leto) tudi letos na — laške šole, Zahvala na tem, gre v prvi vrsti slavni vladi, ki dopušča, da se naši otroci raznarodujejo in da postajajo pozneje irredentisti! Ako smo pa obsojeni, da moramo svojo kri pošiljati v tujo raznarodovalno šolo — pa zahtevajmo vsi od dotičnih šolskih vodstev, naj našo deco zapišejo v narodnostno rubriko kakor Slovence! To prosimo in rotimo vse slovenske stariše, naj se ravnajo po tem nasvetu, da bomo vedeli vsaj to, koliko naše krvi se poizgublja v laškem morju!

Očetje in matere naj izjavijo, kadar vpisujejo svoje otroke, da so ti otroci slovenski in naj zahtevajo uljudno ali odločno, da jim otroke zapišejo kakor Slovence!

Slavni vladi pa, ki pomaga raznarodovati naše otročiče, s tem, da nam noče dati prepotrebaih šol, kličemo: Gospóda! Glejte, kaj delate!

In zopet šole! Rekli smo, da je na nemških ljudskih šolah, uštevši deklško meščansko šolo, 496 nemških in 525 slovenskih otrok. Danes moramo povdariti, da so te številke uradne.

Mi hočemo verjeti, da te številke odgovarjajo resnici, da si so jih sestavili Nemci. In če morda ne odgovarjajo, resnici se to gotovo godi le na škodo Slovencev, to je: v rečenih šolah je še več slovenskih otrok, nego jih je uradno izkazanih. A če imajo tržaški Slovenci o uradnih številkah svoje posebne, recimo: »slovenske pojme« — temu pač niso krivi tržaški Slovenci, temveč oni, ki sestavljajo uradne številke o Slovincih.

Bog, ta predobri Bog, ki je ustvaril človeka, ta predobri Bog je dal tudi Slovincu glavo na vrat in mu dal v njo nekoliko soli; — ta slovenska sol v slovenski glavi nikakor ne more umeti na pr., kako je to mogoče, da je bilo v Rojanu povodom ljudskega štetja uradno izkazano, da je tam vseh Slovencev 74 — namreč možkih, ženskih in otrok — a v istem času je zopet uradno poročilo povedalo, da je na ljudski šoli v Rojanu nad 200 slovenskih rojanskih otrok.

Prijatelji dragi: to ni šala. Kaj tacega ne najdete na vsem svetu, kakor v našem Rojanu, da bi bilo namreč med 74 glavami skupnega prebivalstva (ter všteti tudi otroke) nad 200 za šolo godnih otrok. Takov fenomen zmore le tržška uradna statistika!

Da bi umeli take uradne številke, tega naj se ne zahteva od nas! Morda se naš razum razširi v toliko, da bomo tudi umeli to, tedaj ko bomo, ko bomo imeli slovenske šole?!

Povdarjamo pa še enkrat, da mi verujemo uradnim številkam, da je 496 nemških in 525 slovenskih otrok! Samo omeniti smo hoteli, da mi nismo prav čisto nič krivi, če imamo svoje lastne pojme o uradnih številkah.

Mi mislimo namreč, da uradne številke bodo še-le tedaj imele tudi v nas Slovincih pravo zaupanje, kadar bodo Nemci šteli Nemce, Lahi Lšhe in Slovinci Slovence!!

Ali dokler bo sestavljanje številke o Slovincih izročene Lahom na milost in nemilost, dokler bodo Nemci in Lahi sestavljali uradne številke: no, kaj naj rečemo o njih? Nič drugega, nego da so — »uradne«!

Izplačevanje dohodkov duhovnikom. Državni poslanec dr. Stojan je vložil na finančnem ministerstvu prošnjo, naj bi se duhovnikom, katerih bivališče je oddaljeno od sedeža davčnega urada, pošiljali dohodki potom poštnih nakaznic ter anticipando. Ministerstvo je ugodilo prvi prošnji ter naročilo podrejenim oblastvom, da se kongrua, remuneracija za verouk, kakor tudi obresti od ustanovnih kapitalij na zahtevo dotičnega, od davčnega urada oddaljenega duhovnika, izplačujejo potom poštnih nakaznic, kakor je to že v navadi pri učiteljih. Vse tozadevne podrobnosti določijo dež. finančna oblastva. Drugemu delu dr. Stojanove prošnje pa ministerstvo ni moglo ustreči, ker se pojavljajo premočne težkoče.

Prosimo pojasnila. Pišejo nam: Te dni ste priobčili v »Edinosti« poziv odbora

za gradnjo »nemškega doma« (Deutsches Haus) v Trstu. Sode po tistem proglasu je prav za prav na tem božjem svetu vse nemško: kultura je nemška, poštenje je nemško, pridnost je nemška, Trst mora postati nemški, Adrija je nemška vodna cesta, druga železniška zveza ne bo imela pred božjem solncem nobene druge naloge, nego služiti nemškim interesom in pa — to še posebno — bližati tržaške Nemce »den Stammenbrüder« itd. itd. In če je vse nemško na tem božjem svetu, potem ne more biti drugače, nego da je tudi kemična formula, ki označa sestavo zraka, ki ga dišemo v Trstu, — nemška!

Kaj čemo drugega nego da se uklenemo — megalomaniji, ki je ravno te dni tam gori v Marienburgu javila svoje sklepe vsemu svetu....

Ali na eno stran smo vendar še v najjasnem. V zaključnem odstavku uvodoma omenjenega poziva je rečeno namreč, da so izišli vsi iz istega »herzlichen Volke«, iz istega »krasnega naroda«, — saj so vsi »doch wie Brüder blutsverwandt«: vsi kakor bratje, sorodni po krvi....!

To nam ne gre »ukup«, kajti na pozivu smo čitali tudi imena, ki napravljajo utis, da so nemškega izvora približno istotako, kakor n. p. »govor cesarja Viljelm v Marienburgu« — Poljakom po godu!

Zato bi želeli pojasnila po kaki transformaciji krvi so n. pr. Jelovški — in koliko je taci Jelovškov tega in sličnih imen, ki se prištevajo dem herrlichen Volke! — postali »blutsverwandt«.

V obrambo. Prejeli smo s prošnjo, da objavimo:

V večerajšnji številki ste priobčili doposlano Vam notico pod naslovom »Nekoliko več humnitete bi pač ne škodovalo«, v kateri dolži avktor mene, da neusmiljeno postopam z delavei.

Na to očitjanje odgovarjam:

Jaz kakor nadzornik delavcev v čistilnici riža nikakor ne nasprotujem delavcem, marveč me veseli, da so se združili v obrambo svojih delavskih interesov. Priznavam pa, da je med delavei takih, ki zane-marjajo svoje delo in ki postajajo surovi, ako jih je nadzornik posvaril. Na eurove besede pa je tudi nadzorniku onemogočeno biti uljudnim.

Kako jaz čutim z delavei priča, dejstvo, da sem že večkrat iz lastne volje nabiral miloščino za bolne delavce ali njih družine. Celó ravnatelj sem šel prositi zanje, da jim je iz fonda, ki se nabira iz glob, dal podporo. Jaz sem torej bolj oster le s tistimi delavci, ki se proti meni ne vedejo tako, kakor so dolžni. Proti drugim pa sem vsikdar do-brohoten.

Konečno bi prosil, naj se uvažuje, da tudi nadzornik je čisto preobložen z delom, skrbmi in odgovornostjo, in da torej ni nikako čudo, ako tudi njemu prihajajo trenotki, ko je nekoliko bolj čmeren. Podrejeni mi delavei vedo to dobro; zato pa ne bi bil pričakoval takega krivičnega plačila, kakoršnjega so mi dali v »Edinosti«.

Zahvaljujé slavno uredništvo na priobčenju te moje obrambe, beležim spoštovanjem Fran Glavič.

Spomenica mizarjev Lloydovega arzenala. Mizarški delavei v Lloydovem arzenalu so predložili ravnateljstvu arzenala spomenico, v kateri zahtevajo nekatera zboljšanja in v zaključku prosijo vodstvo, da bi jim na to spomenico odgovorilo tekom 15 dni. Med drugimi zahtevami je tudi povišanje dain in sicer zahtevajo, da bi se vsem onim delavcem, ki so dosedaj dobivali 3 in 3.20 krone, povišala dnina na 3.40 krone, potem da bi se delavcem, ki dobivajo manje od treh kron povišala dnina za 60 stotink, vajencem in težakom pa za 40 stotink. Dalje zahtevajo delavei neke spremembe določil glede del na račun, potem, da bi bili delavei oproščeni od obljanja krovov na parnikih, ker da to ni njih delo, da bi se v delavnici mizarjev podvojilo število težakov, da bi se o odpušcanju delavcev v slučajih pomanjkanja dela — odpuščali najprej oni, ki so bili zadnji vprejeti na delo, in več drugih stvari.

Veselo žensko podružnice družbe sv. Cirila in Metodija ki se je tako ponesrečila v nedeljo radi hude ure, ponavljala oziroma nadaljevala se bo v nedeljo dne 15. junija v B a r k o v l j a h.

Premislile smo dobro vse. Premislile, da lepo število sl. občinstva priredi izlet v Rihenberg, upoštevale smo tudi dejstvo, da se je izredno veliko sl. občinstva udeležilo ponesrečene veselice v nedeljo. Prišlo pa smo

vendar do rezultata, da jih je še na stotine, ki bi bili radi prišli, a niso nikakor mogli, posebno ne z otroci. Prosimo torej te in vse druge, ki vedo upoštevati naš trud in naše razočaranje, ki smo je doživeli, da pridejo gotovo v nedeljo v Barkovlje. — Program ostane isti. — Preskrbele smo v o j a š k o g o d b o !

Pavovo perje. Da ne govorimo o naših primorskih Italijanih, ki bi morali takoj položiti bojno orožje, ako bi jih zapustili vsi tisti voditelji, ki so slovanske krvi, da ne govorimo o vseh onih duševnih velikanih slovanske krvi, s katerimi se ponajbolje drugi narod, posebno Nemci, omeniti hočemo danes — le tako mimogrede — par državnikov slovanske krvi, ki so v ponos drugim narodom. Drugi nemški kancelar, ki je nastopil vlado takoj za Bismarckom, grof Caprivi, je bil slovanske krvi (o Bismarcku samem se tudi trdi, da je bil slovanskega pokolenja), sedanjí t. j. četrti nemški kancelar, grof Bülow (Bjelov), je tudi slovanske krvi, isto tako je tudi ime pruskega ministra Podbielskega tako pristno poljsko, da ne more biti bolj. Kdo bi nadalje dvomil o slovanskem pokolenju madjarskih ministrov Lukača, Vlasica itd.? Še celo isti minister Hegedűs, ki je pred kratkim izstopil iz ogrskega kabineta, in čegar ime se na prvi pogled dozdeva pristno madjarsko, je hrvatske krvi. Včerajšnji reški »Novi list« prinaša namreč hrvatski napis, ki se nahaja na neki spominski plošči v budimpeštanski kapistranski cerkvi, katero ploščo je dal uzidati l. 1879. Hrvat dr. Josip Hegeduš. (Ta je namreč podpisan pod dotičnim napisom s pravilnim hrvatsko pisanim imenom). Torej tudi ta bivši ogrski minister ni Madjar Hegedűs, marveč Hrvat Hegeduš. Tuji narodi se pač ne morejo razgati Slovonom, ko vendar potrebujejo mož naše krvi, da se kitijo z njimi.

Ne v Ameriko! V zagrebški »Obzor« čitamo: Zaduje čase so nastali v Ameriki prav neznojni odnošaji za delavce; zato se mnogi, ako le morejo, vračajo nazaj v svojo domovino. Zadnje dni se je kakih sto izseljencev zopet povrnilo na Hrvaško, a navstaja vprašanje, kako bodo ti ljudje selaj doma živeli, ko imajo poleg starih neprilik še nove dolgeve, ki so si jih nakopali z nepremišljenim potovanjem? »Obzor« pravi nadalje, da so oblastva v severni Ameriki izdala stroge odredbe, vsled katerih je prepovedano izkrcavanje vsem onim, ki ne znajo pisati, kakor tudi onim, ki nimajo dovolj denarnih sredstev za prve potrebe.

Samomor. Samomorilec, o katerem smo v včerajšnji številki poročali, da so ga našli pri sv. Ivanu, je, kakor je razvidno iz nekega pisma, katero so našli v samomorilečvem žepu, 28 letni težak Evgenij Sardotich iz ulice Molin grande št. 10. V pismu, naslovljenem na mater, prosi samomorilec odpuščenja za ohupni čin, ne pravi pa, kaj ga je dovedlo do samomora. Truplo so prenesli v mrtvašnico k Sv. Justu. Sardotich se je še le pred 4 meseci poročil.

Iz pred naših sodišč. Pred tukejšajim deželnim sodiščem vršile so se včeraj sledeče razprave:

Dne 18. maja je 24-letni m. sar Dominik Demarehi iz Škeda razsajal v neki krčmi v Izoli, vsled česar so pozvali tamošnjega občinskega redarja.

Redar je skušal najprej z lepa pomiriti pijanega razgrajša, ali ta ga je s pestjo udaril po obrazu. Prvi redar je poklical na to na pomoč še drugega redarja, ter je s pomočjo tega uklenil Demarehija, ki je oba redarja žilil s psovskimi besedami, praščal itd. — Sodni dvor je radi tega obsodil Demarehija na 6 mesečno jčo, poostreno z jednim postom na mesec.

Istotako je bila na 6 mesečno jčo obsojena 15 letna služkinja Marija Serigna iz Buzeta, ker je v raznih družinah, kjer je služila, pokrala več stvari.

Radi poskusa tatvine je bil obsojen na trimesečno jčo 25 letni težak Anton S.

Tudi radi poskusa tatvine je bil obsojen na 4 mesečno jčo 16 letni, že večkrat obsojeni pek Jakob Glach iz Trsta.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 12°5 ob 2 uri popoldne 16°4 C. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 752,8 — Danes pihava ob 0,22 predp. in ob 10,54 pop.; oeka ob 6,15 predpoldne in ob 5,27 popoldne.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 12. jun. ob 10. uri popoldne se bodo vslede dražbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za ci-

vilne stvari vršile sledeče dražbe pramičnin: v Barkovljah št. 363, hišna oprava in ko vsako orodje; v Zagati del Pozzo št. 2, hišna oprava; v ulici Piccardi št. 12, hišna oprava; v ulici Sanità št. 4, tehtnice, oprema v zalogi, vozički in pohištvo; v ulici Cassa di Risparmio št. 7, hišna oprava; v ulici Ri sorta št. 1.B, hišna oprava.

Društvene vesti.

Izlet v Rihemberk se bo vršil — v zmislu sklepa odborov »Sokola« in »Kola« — ob vsakem vremenu! Kajti sedaj je vreme sploh nestalno. Kdo bi mogel vedeti v soboto, kako vreme bo v nedeljo? Še v nedeljo v jutro ob odhodu je lahko deževno, a uro pozneje najlepši dan.

Odhod bo ob 4. in pol uri jutraj izpred »Trgovinske kavarne« v ulici Caserma. Vozovi se razvrstijo po ulici Torrente tako, da bodo »Sokolci« prvi, »Kolaši« drugi in potem ostali udeležniki. Glavni reditelj »Kolašev« bo gospod J. Rož. Njegovim odredbam se mora pokoriti vsakdo. Zraven tega bo imel vsak voz, najet po odboru »Kola« po enega odbornika, ki bo pazil na red, toliko na potu tja, kolikor nazaj.

Na voze, ki so namenjeni gostom, bo prepuščenih le toliko oseb, za kolikor je določenih prostorov. Goste, ki se ne prijavijo, do jutri zvečer se bo vsprejemalo le, ako ostane še kako mesto na razpolago.

Navodila in drugo v nedeljo v imenovani kavarni od 4. ure jutraj do odhoda.

Slovansko pevsko društvo: bo sodelovalo v nedeljo na veselici žen. podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Barkovljah. Zato so pozvani vsi pevci in pevke, naj pridejo v petek zvečer na vajo.

Izleta v Rihemberk dne 15. t. m. se udeležiti korporativno tudi »Društvo za podporo rokodelcev v Ajdovščini« in »Podporno društvo iz Lokaveca« z društvenima zastavama.

Za »Štrkljev semenj« so doposlale sledeče naše rodoljubke:

Gospice Milka, g.a Duška Mankoč, g.a Dekleva Marija, g.a Vinšek Marica, g.a in gospice dr. Pertotove, g.a Lucija Černe, g.a Barbara Loj, g.a Marija Prhavec, g.a dr. Slavikova, g.a Ines Skuk, pravih finih štrkljev, g. H. Škrli dva velika grofovka in 13 majhnih.

Dalje: g.a Marija Kokalj 12 zavojikov čokolade, 2 škatli sadla in 2 vazi, g.a Julika Ernejšek finih »fanceljnov«, g.a Norberta Ružička zavoj sladčice in finega kruha, g.a Slavica zavoj finih pastet, g.a Marija Jamšek dve veliki fini potice, g.a Verginija Furlan zavoj biškotov, g.a Katinka Košmerlj 8 zavojev čokolade in zavoj šampanjskih biškotov, g.a Fany Prhavec, 2 botiljki penečega vina, g.a Jelisaava Košir 2 lepi košarici za ročno delo, biškotov in dva zavoja kolačev: g.a Klemenčič zavoj sladčice, g.a Zinka dr. Rybareva knjigo »Moja deca« in 2 zavoja finih sladčice, gospice učiteljice pri sv. Jakobu: 2 vazi za cvetice, galanterije za naprstek 2 vazi, »Bosnjaka« in »Čehinjo« ter album za razglednice; g.a Milka Martelane krasen album za slike, g.a Slava Godina zavoj finih sladčice, g.a Milka knjig, prtičev, za pod taso in druge galanterije, g.a Rezi Trampuž 3 štrucoe finega peciva; g.a Ana Kumarjeva finih čeških kolačev, vazo za cvetke in 2 stojali za slike, g.a Matilde Skuk 5 raznih finih galanterijskih predmetov. (Zvršetak pride.)

Vesti iz ostale Primorske.

× **Imenovanje v poštni stroki.** Na novo ustanovljeni pošti v Baderni (občina Poreč) in imenovan poštarjem g. Ante Iskra, učitelj na tamošnji šoli družbe sv. Cirila in Metodija.

× **Občinske volitve v Rihembergu** so bile dovršene dne 7. t. m. Glasom poročila v »Soči« je zmagala narodno napredna stranka v vseh treh razredih.

× **V Pulju** se je dogodila v petek grozna nesreča. V oddelku za ulivanje jekla je eden delavcev vlek iz peči »žlico«. Na tem poslu pa se je dno žlice ulomilo in tekočina se je razlila na delavce, ki so bili tam na delu ter razila 15 njh. Nesrečniki so ranjeni po obrazu, na ramah in po nogah.

× **Rop v cerkvi.** V noči med 6. in 7. t. m. so tatovi okrali romarsko cerkev B. D. Marije v Strunjanu (občina Piran). Otneli so velik srebrni križ, zlato krono B. D. M.,

nekaj zlatih verižic in drugih malenkosti. Iz cerkve so se povzpeli v zvonik, od kjer so se spustili po vrvi dol.

× **Vipavska železnica.** Z ozirom na vesti v raznih listih (posnete tudi v »Edinosti«), da vipavska železnica ne bo dovršena do 15. septembra, zatrja »Gorica«, da je izvedela iz prav zanesljivega vira, da podjetnika Klemensiewicz in Demuth dovršita vsa dela do konca avgusta in da s 1. septemb. izroči železnico vladi, ki bo potem 14 dni prirejala poskušne vožnje, tako, da se železnica s 15. septembrom izroči javnemu prometu.

Napis na ajdovski postaji bo dvojezičen. (Ostaja vendar le še vprašanje: na katerem mestu bo slovenščina? Op. ured.)

× **Narodna čitalnica v Brezovici** je imela dne 8. t. m. javno veselico, ki je bila naznanjena tudi v cenjenem listu »Edinosti«. Imenovanega dne zbralo se je lepo število domačinov in tujih gostov na določenem kraju, toda, na žalost, prišel je padati dež nemilo, ter ni bilo mogoče na nikakov način nadaljevati. Prošilo se je gospodarja naj bi dovolil, da se nadaljuje v sobi, ali on ni hotel dopustiti tega, zbog česar smo morali zastaviti veselico.

Videči, da ne moremo nadaljevati, sklenil je odbor pod vodstvom g. podpredsednika, da se veselica odloži, kar je bilo tudi slavnemu občinstvu naznanjeno.

Torej veselica, ki bi se bila imela vršiti dne 8. t. m., bo dne 6. julija. Vspored ostane isti.

Vsi oni, ki so bili dne 8. t. m. v prostorih kjer bi bila veselica, naj shranijo listke, tako, do jim ne bo treba še enkrat plačevati vstopnine.

Naznanjeno bo pravočasno v »Edinosti«, kje se bo višila prihodnja veselica.

Toliko na znanje.

O d b o r.

Vesti iz Kranjske.

* **Samomor 74-letnega starca.** Včeraj ob polu 1. uri popoldne je na železniškem prelazu na cesti proti tivolskemu gradu skočil pod vrhniški vlak 74-letni stari drvar Jakob Krušič iz Zadvara, občina Dobrunje. Glavo mu je vlak skoraj popolnoma odtrgal od života in roke mu je polomil. Vlak ga je vlekkel nekaj korakov za seboj, potem pa se je ustavil. Bilo je prepozno. Truplo so prenesli v mrtvašnico k sv. Krištofu.

* **Štrajk v Ljubljani** je sedaj popolnoma končan. Sedaj so šli zadnji na delo Mathianovi mizarji, ko jim je trdka dovolila popoljšanje plače za 10 nvč. na dan. Sedaj so nastopili zopet mirnejši odnošaji in delavci so se lotili mirnega organizatoričnega dela. Tako je prav, prvo je potrebna strokovna organizacija, ki bi tudi s poukom, z vršenjem duševnega nivo, skušala povpeševati blaginjo delavcev. S samo viharo agitacijo se ni storjeno vse.

* **Na grobu svoje žene** se je ustrelil včeraj jutraj ob 7. uri na pokopališču pri v Ljubljani ravnatelj tovarne na Fužinah, Josip Dievok. Prenočeval je v hotelu »pri južnem kolodvoru«. Ob pol 7. uri je odšel in še naročil, da se mu soba rezervira do popoldne. Iz hotela je šel naravnost na pokopališče in izvršil samomor. Ustrelil se je v senca in je bil takoj mrtev. Samomor je izvršil najbrže zaradi dolgov in pa zaradi tega, ker bi bil s 15. junijem odpuščen iz službe.

* **Narodna tiskarna** v Ljubljani je imela v nedeljo svoj občni zbor. Skupnega denarnega prometa je imelo to delniško društvo 245.808.

Delničarjem se izplača dividende po 6 K od delnice, kar znaša 2400 K, za nagrade društvenim uslužbenecem 1646 K, za Prešernov spomenik prvi obrok 250 kron (»kupaj se izplača tisoč kron), družbi sv. Cirila in Metodija 200 K, »Narodnemu domu« 200 K, »Gledališkemu podpornemu društvu« 500 kron, za Vilharjev spomenik 200 K, »Učiteljskemu konviktu« 100 K in »Dobrodelnemu društvu tiskarjev« 50 K.

Vesti iz Štajerske.

— **Dr. Šusteršič proti »Domovini«.** Kakor znano je bil dr. Šusteršič uležil tožbo proti uredniku »Domovine«, gospodu Begu. Danes je imela biti razprava pred porotniki v Celju, do katere pa ni došlo. Kakor o vsakem dogodku v slovenskem življenju, tako se videti tudi poročilo o tem dogodku, da so pisana pod pritiskom ozirov na domače razmere. Dočim poročila »Slovenec«, da sta

se tožitelj in toženec »z lepa poravnala«, kar ta list z veseljem pozdravlja »v intereu skupne slovenske narodne politike«, pa trdi »Sl. Narod«, da je dr. Šusteršič »pobegnile«, to je, da je umaknil tožbo, ne da bi bil g. Beg dal Šusteršiču »niti najmanjšega zaščedenja«.

— **Redek slučaj.** V Judendorfu na Gornjem Štajerskem je posestnik Janez Grabenwerter, ki je nič manj kot 60 let kmetskega na enem in istem posestvu, katero je prevzel za svojim očetom. V nedeljo dne 1. t. m. so mu priredili njegovi občani kakor tudi okoličani lepo slavnost. Občina ga je izvolila častnim občanom.

Brzjavna poročila.

Prine Nikolaj grški v Parizu.

PARIZ 11. (B.) Predsednik Loubet je vspregel danes predpoludne na svečan način princa Nikolaja Grškega. Kmalu na to je predsednik vrnil princa obisk.

Velik požar.

DUNAJ 11. (B.) Velika skupina hiš blizu glavnega trga v Korneuburgu, obdana od štirih cest, je po noči začela goreti ter je po noči začela goreti ter je do jutra popolnoma pogorela. Škoda je velika. Požar so lokalizirali. Podrobnje h poročil ni še.

Zahvala nizozemske kraljice.

HAAG 11. (B.) Uradni list objavlja pismo kraljice, v katerem ista izreka najsrčnejšo zahvalo vsem onim, ki so jej izkazali sočutje v dnevih bolezni in v začetku ozdravljanja ter pravi, da so jo ti novi dokazi ljubezni njenega naroda globoko ganili.

Državni zbor.

DUNAJ 11. (B.) Zbornica poslancev. — Začetkom seje se je predsednik grof Vetter, povrnil k včerajšnjemu vprašanju poslanca Klofača ter je pripomnil, da je še le po sklepu seje iz stenografskega zapisnika izvedel o be-edilu vprašanja. Ob vladajočem ropotu mu ni bilo možno slišati posamične besede in on se je tudi prslužil disciplinarnih sredstev, ki so mu na razpolago.

Povodom tega dogodka, jako škodljivega za ugled zbornice izreka svoje globoko obžalovanje ter obžaluje posebno, da mu ni bilo možao poprej nastopiti. (Pohvala. Mejklici od strani čeških radikalcev). Na to so čitali došle spise, na kar se je oglasil za besedo min. predsednik dr. Körber, da odgovori na včerajšnja izvajanja posl. Klofača.

Loterijske številke, izžrebane dne 4. junija:

Lvov	66	38	29	59	63
Praga	89	8	53	60	29

50.000 kron znaša glavni dobiček loterije gledaliških igralcev (glumačev). Opozarjamo svoje cenjene čitatelje, da se bo vršilo srečkanje nepreklicno dne 19. junija 1902 in vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev v gotovini z 10% odbitkom.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI
z omejenim jamstvom
naznanja slovenskemu občinstvu, da
je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva
iz odlikovanih in svetovnoznanih tovarn v Solkanu in Gorici

Antona Černigoj-a
katera se nahaja
v Trstu, Via Piazza vecchia
(Rosario) št. 1.
(na desni strani cerkve sv. Petra).
Konkurenca nemogoča, ker je blago
iz prve roke.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva
vseh vrst.

••• T R S T •••

TOVARNA: Via Tosa, vogal Via Limitana	ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (Solako poslopje) In Via Riborgo št. 21
--	---

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, strel in silk. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Cene brez konkurenco.
ILUSTROVANI ČENIKI LASTNO IN PRANCO
Predmeti postavio se na pa. obrod
ali železnico franko.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Predzadnji teden

Loterija gledaliških igralcev (glumačev)

1 glavni dobiček po	50000 K
1 > > >	5000 >
1 > > >	3000 >
2 glavna dobitka >	2000 >
5 dobitkov >	1000 >
10 > > >	500 >
20 > > >	200 >
60 > > >	100 >
100 > > >	50 >
300 > > >	20 >
3500 > > >	10 >

Srečke po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandi & Co., Ign. Neumann, Mercurio Triestino, Henrik Schiffmann, Josip Zoldan.

Vsi dobitki se izplačujejo od zalagateljev s 10% odbitkom v gotovem denarju.

Akordant z dvema delavcema se išče za nek kamnolom. Ponudbe na gospo Peiner Ehrenhausen (Štajersko).

V Šepuljah pri Tomaju

pridei mladina v nedeljo dne 15. t. m. ples v gostilni Antona Macarol. Svirala bo godba iz sv. Ivana pri Trstu. Dobivala se bo tudi čaša dobrega vina. Vabljeni so znanci in prijatelji na obilno udeležbo.

Velikanska množina pohištva

in

tapetarij

se nahaja za samo en mesec po prilagoditvenih cenah v krasni dvorani

„TERSCORE“

ulica Chiozza št. 5, I. nad. Izdelki najboljših mizarjev.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

priporočano izvrstno, bolečine blažilec mazilo dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.

Pri vkupovanju tega povsod priljubljenega domačega zdravila naj se pazi edino le na originalne steklenice v zavrtki z našo varstveno znamko „SIDRO“ iz Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
Elizabetine ulice 5.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Stavbinsko podjetje

G. TÖNNIES

Stavbinsko podjetje

Ljubljana.

Trstarna za mizarstvo orodje in parkete, stavbinsko in umetno ključarstvo.

Delavnica za konstrukcijo železa itd.

Sprejema naročbe za vsakovrstna mizarstva dela kakor: kompletna okna za cele stavbe in izložna okna na vreteno, vrata, portale, oprave za prodajalne in druge pohištva v vseh slogih. — Podovi mehki in trdi vseh vrst kakor: desice, parkete, od jermena in navadnega lesa. Kompletna stavbinska kovaška dela, stopnice, ograje, žične mreže, železne zatvornice na vreteno ita. itd.

Proračuni brezplačno.

Reference prve vrste na razpolago.

Paglianovo mazilo (sirup)

za os eženje in čiščenje krvi

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdravstvenemu vodstvu min. za notranje posle, koje je dovolilo razprodajo. Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higijeni narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Dvor višjega sodišča v Lucca je izdal razsodbo po koji ima tvrška Hieronima Pagliano izključno pravico postopati proti vsakomur, ki bi razpečaval ponarejanja, ter je ob jednem prisodil tvrški vse sodne troške in odvetniške troške provzročene do leta 1897.

Naš sirup je ravno isti, kojega je izumil 1838. pok. naš stric prof. Hieronim Pagliano ter hranimo njegove izvorne recepte, s kojimi se je dokazala resnica. Vsi ti dokumenti ki so pisani z njegovo lastno roko, so bili predloženi pristojnemu sodišču.

Pozivljamo vsakogar, da prekliče; to zadošča v dokaz resnice, koje smo vedno trdili in razkrili brezvestne laži gotovih spekulativ. Zgoraj označene listine zamore si vsakdo ogledati. Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na lončku in ovitkih našo varstveno znamko. Tvrška nima družice. **Napolj 4, Calata S. Marco.**

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoja najboljša in trpežna pohištva, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izviši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolijo in na deželi: v mislu gesla: Svoji k svojim!

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. apostolskega Veličanstva

XXII. ces. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrodelne namene.

Ta denarna loterija, ki je jedina v Avstriji zakonito dovoljena, obsega 17 822 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 442.850 kron. Glavni dobiček znaša v gotovini:

200.000 kron

Zrebanje neprekljeno dne 12. junija 1902. Jedna srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7 in v loterijskih kolekturah, v tobakarnah, pri davčnih, poštinih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrti gratis za kupce srečk.

Srečke se dopošljejo poštne prosto.

C. kr. loterijska direkcija
oddel k za državne loterije.

POZOR!

Udobiva se v velikih množinah in po cenah, da se ni bati konkurence: romansko žeplo, dvakrat rafinirano, angleška modra galica, prve vrste siastični trakovi za cepljenje trt, mehki za žvepljanje, gumizijeve cevi za žvepljanje z modro galico, fosforjevo apno (imenovano Futterkalk) za pitanje in jačenje mišic za vsakovrstne domače živali, esenca za prirejanje kisa, vinski cvet, šipe in žebli v velikem izboru, barve čopiči, mila, mineralne vode, sveče, šmir za vozove, ščetke itd. itd. Za razprodajalce po znižani ceni.

Drogerija (mirodilnica)

EMIL CUMAR pok. FRIDERIKA

Trst, ul. Belvedere 37, podružnica Opčina 212

Na prodaj

je več „tamburic“, ter dve „berdi“. Več se izve u naše tiskarni.

Zahtevajte v vseh javnih lokalih:

Sport & Salon najelegančnejši, najbogatiji in odličnih krogih, v družini in javnih lokalih tu in inozemstva najbolj razširjeni nemški družinski list, ki vsprejema rodbinska, društvena, umetniška in športna poročila brezplačno.

Izhaja vsako soboto.

Naročiti se more z vsako številko in stane na leto:

navadna izdaja K. 24-24 Mk.	posamezno 50 st. 50 Pf.
luksna „ 40-40 Mk.	1 K 1 Mk.
krasna „ 100-100 Mk.	2 K 2 Mk.

Posamične številke proti plačilu v znakah.

Uredništvo in uprava: Dunaj, IV., Plösslgasse 1.

Švicarska urarska obrt.

Samo 16 K.

Naznanjamo vsem večakom, častnikom poštini, železniškim in redarskim uradnikom kakor tudi vsakomur, ki rabi dobro uro, da smo opretili edino razprodajo novonajdene originalne genske 14-karatne remont. ure zlatega elektro-plaque, „sestav glashütte“. Te ure imajo protimagnetične precizne k

urni stroj so najtačnejše regulirane in preskušene in dajamo z vsako uro 3-letno pisarno jamstvo. Okrov ki je sestavljen od treh odskočnih pokrovkov, je moderno in krasno izdelan ter napravljen iz novo najdene ameriške goldinske kovine ter prekrit s 14-karat. zlatom, tako, da je podoben čistemu zlatu, in vsčaki jo ne morejo razločevati od prave ure, ki velja 200 kron. Edina ura na svetu, katera ne zgubi nikoli zlatega lica. Sprejeli smo v 6 mesecih 10.000 dodatnih naročb in okoli 3000 pohvalnih pism. Cena uri za gospode ali dame le 16 kron poština in colnina prosta. Vsaki uri je brezplačno pridejam mošnjček od usnja. Krasne in moderne verižice od zlatega plaque za gospode ali dame (tudi obratno) po 3 — 5. — in 8. — K. Ako ura ne ugaja, se sprejme nazaj vsled česar se nima nobenega rizika. Razpošiljanje po poštenu povzjetu ali predplačilu.

Naročbe je pošiljati na **Razpošiljanje ur „Chronos Basel (Švica)“**. Za pisma v Švico je staviti znamko za 25 stot., na dopisnice 10 stot.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. Ustanovlj. 1848.

TRST

ul. Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Ulica Cassa di Risparmio

Ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe — na zahtevanje brezplačno. —

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska liter po 36 kr.
Črna istrska „ 36 „
Istrski refošk „ 48 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorčicami in mrzlimi jedili po zmernih cenah. Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: **Ipavsko belo liter po 28 kr. črno istersko liter po 28 kr.**

Priporoča se tudi krčmarjem, katerim dajem vinood 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.
Josip Furlan, lastnik.

PODJETJE ZIMOLO - TRST

Prvo podjetje

za pogrebne svečanosti

ustanovljeno leta 1876.

Pisarna: Corso 41 | Zaloga: ul. Istituto 15
Telefon št. 141 | Telefon št. 145

Sprejemajo se pogrebi v veliki gali in I. II. III. IV. razreda; prevzi mrličev v tu in inozemstvo; katalfaki v cerkvah za pogrebne svečanosti.

Izvršuje pogrebe v popolno črni, v zlato-črni, srebrno-črni in zlato-modri barvi.

Velika zaloga kovinskih krst, navadnih in najbogatejših; krst iz trdega lesa s kovinskimi okraski z vloženo cinasto krsto ali brez nje; lesenih krst; belo in črno lakiranih; vencev iz umetnih cvetlic v porcelanu ali biserih.

Prodaja na drobno in na debelo oblek iz atlasa organin, umetnih cvetlic, napisov zlato-srebrnih in sploh vsakovrstnih pogrebnih predmetov.